11-2025 Schriftelijke vragen ChristenUnie inzake arbeidsmigranten

Arbeidsmigratie is een onderwerp dat nationaal en regionaal steeds vaker op de agenda staat; vanuit het kabinet wordt hieraan ook de nodige aandacht geschonken. Binnen onze gemeente speelt dit thema ongetwijfeld een rol, al zijn de signalen hierover vrijwel nihil. Om als gemeenteraad goed geïnformeerd te zijn over de situatie in onze gemeente en onze rol hierin goed te kunnen invullen, heeft de ChristenUnie de volgende vragen:

1. Inzicht in de huidige situatie:
    - Hoeveel arbeidsmigranten verblijven er momenteel in de gemeente Aalten? Is hiervan een schatting te maken?
    - Is een inschatting te maken in welke sectoren zij werkzaam zijn en bij welke bedrijven?

2. Huisvesting:
    - Hoe is de huisvesting van arbeidsmigranten binnen onze gemeente momenteel geregeld? Levert dit vraagstukken en/of problemen op?
    - Zijn er knelpunten of risico's geconstateerd op het gebied van overbewoning, woonkwaliteit of leefbaarheid?

3. Overlast en integratie:
    - Is er in de afgelopen melding gemaakt van eventuele overlast in verband met arbeidsmigranten? Zo ja, wat was de aard van de klachten en hoe zijn deze opgepakt?
    - Zijn er signalen vanuit inwoners, wijkagenten of maatschappelijke organisaties over spanningen of integratievraagstukken?
    - Wordt er actief beleid gevoerd op het gebied van integratie of participatie van arbeidsmigranten?

4. Toezicht en registratie:
    - Hoe verloopt de registratie van arbeidsmigranten in de gemeente? Worden zij bijvoorbeeld ingeschreven in de Basisregistratie Personen?
    - Is er voldoende toezicht op de woon- en leefsituatie van arbeidsmigranten? En zo ja, door wie wordt dit uitgevoerd?

5. Beleid en visie:
    - In hoeverre heeft de gemeente Aalten een beleidskader of visie ten aanzien van arbeidsmigratie? Zo nee, overweegt het college een dergelijk beleidskader op te stellen?
    - Zijn er samenwerkingen met buurgemeenten (al dan niet in Duitsland) om arbeidsmigratie en de daarmee gepaard gaande vraagstukken gezamenlijk aan te pakken?

6. Toekomst en risico's:
    - Verwacht het college een toename van het aantal arbeidsmigranten in de gemeente Aalten de komende jaren? Zo ja, hoe bereidt de gemeente zich hierop voor?
    - Ziet het college blinde vlekken of risico's in de huidige aanpak waar de gemeenteraad van op de hoogte moet zijn?

We zien beantwoording graag schriftelijk via een raadsmededeling tegemoet.

Namens de fractie van de ChristenUnie,
Tobias Holtman

Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	61-2025
Datum	:	2 juni 2025
B&W datum	:	
Beh. Ambtenaar	:	P. Ikink
Portefeuillehouder	:	burgemeester A.B. Stapelkamp en de wethouders T.M.M. Kok en J.C. Wikkerink
Onderwerp	:	Beantwoording schriftelijke vragen ChristenUnie over arbeidsmigranten

---

Aanleiding:
Door de fractie van de ChristenUnie zijn schriftelijke vragen over arbeidsmigranten gesteld.

Door de fractie wordt het volgende medegedeeld: “Arbeidsmigratie is een onderwerp dat nationaal en regionaal steeds vaker op de agenda staat; vanuit het kabinet wordt hieraan ook de nodige aandacht geschonken. Binnen onze gemeente speelt dit thema ongetwijfeld een rol, al zijn de signalen hierover vrijwel nihil. Om als gemeenteraad goed geïnformeerd te zijn over de situatie in onze gemeente en onze rol hierin goed te kunnen invullen, heeft de ChristenUnie de volgende vragen:”

De schriftelijke vragen luiden als volgt:

1. Inzicht in de huidige situatie:

a. Hoeveel arbeidsmigranten verblijven er momenteel in de gemeente Aalten? Is hiervan een schatting te maken?
b. Is een inschatting te maken in welke sectoren zij werkzaam zijn en bij welke bedrijven?

2. Huisvesting:

a. Hoe is de huisvesting van arbeidsmigranten binnen onze gemeente momenteel geregeld? Levert dit vraagstukken en/of problemen op?
b. Zijn er knelpunten of risico’s geconstateerd op het gebied van overbewoning, woonkwaliteit of leefbaarheid?

3. Overlast en integratie:

a. Is er in de afgelopen tijd melding gemaakt van eventuele overlast in verband met arbeidsmigranten? Zo ja, wat was de aard van de klachten en hoe zijn deze opgepakt?
b. Zijn er signalen vanuit inwoners, wijkagenten of maatschappelijke organisaties over spanningen of integratievraagstukken?
c. Wordt er actief beleid gevoerd op het gebied van integratie of participatie van arbeidsmigranten?

4. Toezicht en registratie:

a. Hoe verloopt de registratie van arbeidsmigranten in de gemeente? Worden zij bijvoorbeeld ingeschreven in de Basisregistratie Personen?
b. Is er voldoende toezicht op de woon- en leefsituatie van arbeidsmigranten? En zo ja, door wie wordt dit uitgevoerd?

5. Beleid en visie:

a. In hoeverre heeft de gemeente Aalten een beleidskader of visie ten aanzien van arbeidsmigratie? Zo nee, overweegt het college een dergelijk beleidskader op te stellen?
b. Zijn er samenwerkingen met buurgemeenten (al dan niet in Duitsland) om arbeidsmigratie en de daarmee gepaard gaande vraagstukken gezamenlijk aan te pakken?

6. Toekomst en risico's:

a. Verwacht het college een toename van het aantal arbeidsmigranten in de gemeente Aalten de komende jaren? Zo ja, hoe bereidt de gemeente zich hierop voor?
b. Ziet het college blinde vlekken of risico's in de huidige aanpak waar de gemeenteraad van op de hoogte moet zijn?

Ad 1.

1.a Hoeveel arbeidsmigranten verblijven er momenteel in de gemeente Aalten? Is hiervan een schatting te maken?

Volgens inschrijving in de gemeentelijke Basisregistratie Personen verblijven momenteel 34 arbeidsmigranten in de gemeente Aalten.

1.b Is een inschatting te maken in welke sectoren zij werkzaam zijn en bij welke bedrijven?

Deze mensen werken veelal binnen de pluimveesector, de bouw, tuinbouw en vleesverwerkende industrie.

Ad 2.

2.a Hoe is de huisvesting van arbeidsmigranten binnen onze gemeente momenteel geregeld? Levert dit vraagstukken en/of problemen op?

Op grond van de Wet arbeid vreemdelingen zijn werkgevers verantwoordelijk voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De ISZW (Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid) houdt toezicht op deze wet. Ook in de gemeente Aalten worden er in diverse panden arbeidsmigranten gehuisvest. Uit controles blijkt dat arbeidsmigranten daar worden ondergebracht door hun uitzendbureau of in enkele gevallen rechtstreeks door hun werkgever. Het komt ook voor dat arbeidsmigranten zelf huisvesting regelen. Vanuit de ISZW bereiken ons geen signalen dat de huisvesting van arbeidsmigranten binnen de gemeente Aalten problemen oplevert.

2.b Zijn er knelpunten of risico's geconstateerd op het gebied van overbewoning, woonkwaliteit of leefbaarheid?

Nee.

Ad 3.

3.a Is er in de afgelopen tijd melding gemaakt van eventuele overlast in verband met arbeidsmigranten? Zo ja, wat was de aard van de klachten en hoe zijn deze opgepakt?

Bij de gemeente zijn het afgelopen jaar geen klachten of overlastmeldingen over arbeidsmigranten binnengekomen. De politie geeft aan dat de mate van overlast niet afwijkt van andere bevolkingsgroepen.

3.b Zijn er signalen vanuit inwoners, wijkagenten of maatschappelijke organisaties over spanningen of integratievraagstukken?

Nee.

3.c Wordt er actief beleid gevoerd op het gebied van integratie of participatie van arbeidsmigranten?

De verantwoordelijkheid ligt hier niet bij de gemeente, maar bij de werkgevers. Wel wordt er dit jaar binnen de regio Achterhoek vanuit de arbeidsmarkt een verkenning gedaan naar scenario's voor een informatiepunt (WIN-punt = Work in NL) voor Europese arbeidsmigranten en hun werkgevers in de Achterhoek. Onderdeel van deze verkenning is een behoeftepeiling onder arbeidsmigranten en hun werkgevers ten aanzien van informatie, advies en dienstverlening. Dit levert een schets op van mogelijke scenario's voor het bieden en organiseren van informatie, advies en dienstverlening aan deze doelgroep. En een onderbouwd advies voor een voorkeursscenario. De resultaten van deze verkenning worden rond de zomer van 2025 verwacht.

Ad 4.

4.a Hoe verloopt de registratie van arbeidsmigranten in de gemeente? Worden zij bijvoorbeeld ingeschreven in de Basisregistratie Personen?

Arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland verblijven, moeten zich inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP) bij de gemeente waar ze wonen. Deze inschrijving moet binnen vijf

dagen na aankomst of het moment dat vaststaat dat ze langer dan vier maanden blijven, plaatsvinden.

4.b Is er voldoende toezicht op de woon- en leefsituatie van arbeidsmigranten? En zo ja, door wie wordt dit uitgevoerd?

Het is belangrijk dat de inwoners van de gemeente Aalten in een veilige omgeving wonen en dat er aan alle wetgeving wordt voldaan. De gemeente controleert de woningen waarin arbeidsmigranten zijn gehuisvest vanuit de Omgevingswet periodiek op veiligheidsaspecten. Ook wordt gecontroleerd of een pand in overeenstemming met de Omgevingswet wordt gebruikt. Daarbij wordt van gemeentewege ook op de naleving van de Wet basisregistratie personen toegezien. De controles worden samen met de politie en ISZW (Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid) uitgevoerd. De toezichthouders van ISZW controleren vanuit hun wettelijke bevoegdheid of er sprake is van arbeidsuitbuiting.

Ad 5.

5.a In hoeverre heeft de gemeente Aalten een beleidskader of visie ten aanzien van arbeidsmigratie? Zo nee, overweegt het college een dergelijk beleidskader op te stellen?

Het betreft hier de verantwoordelijkheid van de werkgever. Daarbij richt de Wet goed verhuurderschap zich op het tegengaan van misstanden tussen verhuurders en huurders. Op basis van deze wet heeft de gemeenteraad in maart 2024 de Verhuurverordening verblijfsruimte Aalten 2024 vastgesteld. Daarbij is besloten om een vergunningstelsel in te voeren voor verblijfsruimtes van arbeidsmigranten. De uitvoering ervan is inmiddels door de organisatie opgepakt. In de gemeente Aalten is een digitaal loket ingericht waar huurders van particuliere woningen misstanden kunnen melden.

De Achterhoekse gemeenten bundelen de krachten voor een gezamenlijke aanpak van mensenhandel, waaronder arbeidsuitbuiting. In dit verband heeft het college op 5 december 2024 het beleidsplan Achterhoekse Aanpak Mensenhandel vastgesteld. Daarbij zijn binnen onze organisatie ook twee Aandachtsfunctionarissen mensenhandel aangewezen: vanuit het taakveld ‘veiligheid’ en vanuit de ‘zorg’, hetgeen de integrale aanpak ten goede komt.

5.b Zijn er samenwerkingen met buurgemeenten (al dan niet in Duitsland) om arbeidsmigratie en de daarmee gepaard gaande vraagstukken gezamenlijk aan te pakken?

Niet alleen landelijk, maar ook in regionaal verband worden de ontwikkelingen rondom arbeidsmigranten in de gaten gehouden. De mogelijkheden voor meer informatie worden verkend. Voor de verkenning naar scenario’s voor het eerdergenoemde regionale informatiepunt (WIN-punt) is er aandacht voor samenwerking met andere regio’s, zoals Twente en de Euregio.

Gemeenten en het bedrijfsleven in de Achterhoek hebben op 4 juli 2024 het convenant Huisvesting arbeidsmigranten afgesloten, met als doel de leefomstandigheden en huisvesting van arbeidsmigranten te verbeteren. Gewenst beleid wordt regionaal afgestemd. Ten aanzien van controles van huisvesting van arbeidsmigranten vindt binnen de regio Achterhoek en (nog in beperkte mate) met de Duitse autoriteiten afstemming plaats.

Ad 6.

6.a Verwacht het college een toename van het aantal arbeidsmigranten in de gemeente Aalten de komende jaren? Zo ja, hoe bereidt de gemeente zich hierop voor?

Er is een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Gelet op de vergrijzing landelijk, maar ook in de Achterhoek is het niet ondenkbaar dat ook in Aalten het aantal arbeidsmigranten zal toenemen. Het is in onze ogen vanzelfsprekend dat respectvol met deze internationale werknemers wordt omgegaan en dat aan hen goede huisvesting wordt aangeboden. Zie verder beantwoording vraag 5, onder b.

6.b Ziet het college blinde vlekken of risico’s in de huidige aanpak waar de gemeenteraad van op de hoogte moet zijn?

Op grond van de Wet basisregistratie personen hoeven mensen zich pas als ingezetene bij Burgerzaken in te schrijven indien men langer dan vier maanden in Nederland verblijft of van plan is dit te doen. Als gevolg van deze wettelijke bepaling heeft de gemeente geen zicht op het werkelijke aantal arbeidsmigranten. Het college acht het van belang dat de informatiepositie van de gemeente ten aanzien van arbeidsmigranten wordt verbeterd. Dit is mede belangrijk met het oog op de opdracht

die alle gemeenten hebben gekregen om de bestrijding van mensenhandel tegen te gaan. Zie hierover verder de beantwoording bij vraag 5, onder a.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
N.v.t.